

MIEŠTO

Laikraštis

Apie tai, kas svarbiausia ir aktualiausia Marijampolės žmonėms

2024 m. vasario 1 d., ketvirtadienis, Nr. 11 (1827) / ML

Ar mobili biblioteka – tinkamiausia alternatyva kaimiškų vietovių skaitytojams?

Laura Anelauskaitė-Jakštienė

Sausio 18 dieną iš Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos kiemelio išriedėjo ir po regiono kaimiškąsias vietas savo kelionę pradėjo mobiliosios bibliotekos autobusas.

Jame, regis, yra viskas, ko reikia skaitytojui: knygos, galimybė pavarvinti keletą periodinių leidinių, pasinaudoti kompiuteriu su prieiga prie interneto bei spausdinimo, kopijavimo, skenavimo paslaugos. Šios inovatyvios bibliotekos tikslas – užtikrinti, kad net ir tolimiausiuose kaimeliuose gyvenantis žmogus neliktų be knygos. Todėl ir keliauja autobusas ypatingomis kryptimis: Padovinio, Igliskėlių, Mokolų, Balsupių bei Meškučių – būtent ten, kur birželio 26 dieną Marijampolės savivaldybės taryba priėmė sprendimą uždaryti veikiančius bibliotekų skyrius. Iš viso buvo uždarytos 8

bibliotekos: be jau minėtų Padovinio, Igliskėlių, Mokolų, Balsupių bei Meškučių, dar ir Daugirdų, Tautkaičių bei Šventragio bibliotekų skyriai.

„Siūlome tai, kas įprastai ir buvo bibliotekoje. Šis bibliobusas skirtas visiems, kurie negali savo gyvenimo įsivaizduoti be knygos ar laikraščio. Čia galės ateiti ir tie, kam prireiks atsispausdinti dokumentą ar rasti informacijos. Turime tam reikalingą įrangą. Dabar esame sudarę 5 maršrutus, aptarnausime 18 kaimiškų vietovių,“ – teigia Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos direktorė Daiva Kirtiklienė bei priduria, kad bibliobusas aprėps žymiai

didesnę teritoriją ir pasieks net ir tuos kaimelius, kur bibliotekų skyrių niekada ir nebuvo.

Panašu, kad žmonės be knygų tikrai neliks, tačiau ar tokia „kompensacija“ pakankama už tai, kas buvo prarasta uždariant bibliotekas, kyla klausimų.

Balsupių kaimo bendruomenės pirmininkė Irma Villari, jau suspėjusi pasinaudoti mobiliąja biblioteka, sako, kad iš bendruomenės gyventojų išgirdo įvairių nuomonių. „Vieni skundėsi dėl tokio keisto grafiko, kitiems autobusiukas pasirodė visai patogus, o dar kitiems – išvis neaktualus,“ – pasakoja ji ir priduria, kad toks bibliotekos formatas palankesnis nebent vyresnio amžiaus žmonėms, nes dirbantiems prisitaikyti prie bibliobuso atvykimo labai sudėtinga.

Nepalankiu grafiku ne tik dirbantiems, bet ir vyresnio amžiaus žmonėms skundėsi ir daugiau bendruomenių.

„Į biblioteką nueiti aš pasirenku laiką, orą: šiandien lyja – neisiu, rytoj nueisiu; o jau į bibliobusą – kaip į autobusą – pagal tvarkaraštį. Turi eiti ir laukti, nesvarbu, ar geras oras, ar blogas, nes jis atvažiuos tik vėl po savaitės,“ – savo nuomone dalijasi Igliskėlių gyventoja, aktyvi bibliotekos lankytoja Genovaitė Raginienė.

Tęsinys 3 psl.

Šiame numeryje skaitykite:

2 psl.

Artėjantys seniūnaitių rinkimai: ką verta žinoti?

Marijampolės savivaldybėje vasario mėnesį vyks seniūnaitių rinkimai. Seniūnaitis – gyvenamosios vietovės bendruomenės atstovas, kurį renka patys tos vietovės gyventojai. Daugelis linkę manyti, kad jo statusas prilygsta seniūno ar kone mero pareigoms, tačiau toli gražu taip nėra. Apie seniūnaitio pareigas ir atsakomybes papasakojo Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius Karolis PODOLSKIS.

4 psl.

Būsto nuomai paieška: nuo ko pradėti?

Šįkart pakalbėsime ne apie būsto nuomos kainas ir rinką, o apie norintiems išsinuomoti dažniausiai išylančius klausimus. Atsako nekilnojamojo turto brokerė Inga CIESIŪNĖ.

5 psl.

Ar Marijampolės savivaldybėje pakanka dėmesio smulkiam ir vidutiniam verslui? Ar veiksminga SVV rėmimo programa?

6 psl.

Kaimo šviesulys – Salomėja Burdulienė. Siūlai jos rankose virsta meno kūriniais

Miesto laikraštis, savo puslapiuose kviečiantis akies kraštelius žvilgtelti ir už miesto, skatina nepamiršti, kad kaimuose turime neįtikėtiną šviesulių: talentingų ir itin ekstravertiškų žmonių. Šįkart kviečiame susipažinti su viena tokių – Salomėja BURDULIENE.

Marijampolės savivaldybės administracijos nuotrauka

Biblioteka ant ratų – alternatyva pasinaudoti bibliotekos paslaugomis 8 kaimiškose vietovėse, apkeliaujant net 17 kaimų

Kokius mokesčius privalo mokėti daugiabučių namų bendrijų nariai?

Daiva Balčiūnė

Į redakciją kreipėsi keli vieno Marijampolės daugiabučio gyventojai. Jų name, kaip ir daugelyje kitų daugiabučių, yra įsteigta namą administruojanti bendrija, kuriai vadovauja gyventojų išrinkta pirmininkė. Gyventojai teiraujasi, kodėl sąskaitoje už bendrus mokesčius bendrijai yra įtraukta eilutė „Sodrai, mokesčių inspekcijai“. Pasidomėjome, koks mokeskis „slepiasi“ po minėta eilute.

Pakalbinti keli daugiabučių namų savininkų bendrijų pirmininkai paaiškino, kad čia nėra jokios paslapties. Pagal Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymą visi bendrijos valdomo pastato butų ir (ar) kitų patalpų savininkai proporcingai prisideda ne tik prie kitų bendrijos teisėtai nustatytų mokesčių, bet ir prie pir-

mininkui mokamo atlyginimo. Nuo gaunamo atlyginimo bendrijos pirmininkas dar turi sumokėti privalomus mokesčius Sodrai ir Valstybinei mokesčių inspekcijai – kaip ir bet koku kitu su darbo santykiais susijusiu atveju. Todėl prie tam tikros dalies mokesčių, kuriuos bendrijos pirmininkas sumoka, atlikdamas savo pareigas, turi prisidėti visi bendrijai priklausantys butų

savininkai. Beje, kalbinti bendrijų pirmininkai akcentavo, kad jų atlyginimai – tikrai ne prabangūs, kartais ir neatitinkantys turimų atsakomybių.

Taigi, galime nuraminti užklausą pateikusius daugiabučio gyventojus: paskutinėje sąskaitos eilutėje nurodyti mokesčiai yra visiškai teisėti, tiesiog tai – su atlyginimu bendrijos pirmininkui susiję mokesčiai.

Eil. Nr.	Paslaugų pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis	Kaina	Suma
1	Administravimo mokeskis	kv. M	32.08	0.1600	5.13
2	Eksploatacinės išlaidos	kv. M	32.08	0.0500	1.60
3	Teritorijos priežiūra, laipt. valymas	kv. M	32.08	0.1570	5.04
4	Bendrojo naudojimo elektra	kv. M	32.08	0.0480	1.54
5	Kaupimas tiksliniam remontui	kv. M	32.08	0.0500	1.60
6	Šil. punkto administravimas	kv. M	32.08	0.0280	0.90
7	Sodrai, mok. inspekcijai	kv. M	32.08	0.0900	2.89
Mokėdami nurodykite sąskaitos numerį ir mokesčio kodą				Iš viso	18.70

Redakcijos nuotrauka

Artėjantys seniūnaičių rinkimai: ką verta žinoti?

Dar galite suspėti pasiūlyti savo kandidatus

Daiva Balčiūnė

Marijampolės savivaldybėje vasario mėnesį vyks seniūnaičių rinkimai. Seniūnaitis – gyvenamosios vietovės bendruomenės atstovas, kurį renka patys tos vietovės gyventojai. Daugelis linkę manyti, kad jo statusas prilygsta seniūno ar kone mero pareigoms, tačiau toli gražu taip nėra. Apie seniūnaičio pareigas ir atsakomybes papasakojo Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius Karolis PODOLSKIS.

Kokį vaidmenį atlieka seniūnaičiai vietos savivaldoje, koks jų statusas? – klausiame pašnekovo. „Seniūnaitis – gyvenamosios vietovės bendruomenės išrinktas atstovas, turintis teises ir pareigas bei dirbantis visuomeniniais pagrindais. Kitaip sakant, tai aktyvus bendruomenės narys, kuris atstovauja seniūnaitijos gyventojų interesams seniūnijoje, savivaldybėje ir savivaldybės teritorijoje veikiančiose valstybės įstaigose. Jis gali dalyvauti rengiant ir svarstant sprendimų projektus, kurie yra susiję su jo atstovaujamos seniūnaitijos bendruomenės viešaisiais reikalais, gali dalyvauti svarstant klausimus dėl piniginių paramos skyrimo, gali inicijuoti gyventojų apklausas, susitikimus su Tarybos nariais, savivaldybės vadovais ir kitais savivaldybės ir valstybės įstaigų atstovais. Seniūnaitis skatina gyventojus prižiūrėti savo gyvenamosios vietovės teritoriją, rūpintis aplinkos apsauga, atkreipti dėmesį į labiausiai pažeidžiamus bendruomenės narius ir jiems padėti,“ – pasakoja Savivaldybės administracijos direktorius.

Pašnekovas pabrėžia, kad seniūnaitis – bendruomenės balsas. Turėdama aktyvų seniūnaitį, bendruomenė jaučiasi labiau girdima, nes jis tiesiogiai perduoda

Asmeninio archyvo nuotrauka
Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius Karolis Podolskis: „Būti seniūnaičiu – tai yra daryti pokytį”.

informaciją apie problemas, pasiūlo ir sprendimus.

„Būti seniūnaičiu – tai yra daryti pokytį. Be abejo, reikia suburti neabejingų žmonių komandą. Čia, kaip krepšinyje, visi mes galime įvertinti ir komentuoti krepšinio komandos žaidimą, įvertinti, ar jis buvo blogas, ar geras. Bet, ko gero, tik komandos nariai žino, kokie veiksniai ir sprendimai atvedė iki gero ar blogo rezultato. Seniūno ir seniūnaičių komanda gali nuveikti išties nemažai, nes tik žinant spręstinus klausimus ir girdint

pasiūlymus galima planuoti veiksmus,“ – įsitikinęs K. Podolskis.

„Manau, kad aktyvus seniūnaitis yra didžiulė nauda bendruomenei ir tikrai būna, kad žmonės nedrįsta savęs pasiūlyti į rinkimus, tad svarbu, kad bendruomenės pastebėtų savo aktyvius ir norinčius kurti žmones ir pasiūlytų jiems dalyvauti rinkimuose bei tapti jų balsu“, – norinčius dalyvauti ar pasiūlyti kandidatus artėjančiuose seniūnaičių rinkimuose drąsina Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius K. Podolskis.

Kas gali kandidatuoti į šias pareigas ir kas gali siūlyti kandidatus?

Kandidatu gali būti pilnametis seniūnaitijos gyventojas, kuris yra deklaravęs gyvenamąją vietą toje seniūnaitijoje, kurioje jo kandidatūra siūloma. Jeigu norite būti kandidatu į seniūnaičius arba pasiūlyti žmogų, kuris, jūsų nuomone, būtų puikus seniūnaitis, vis dar galite suspėti pateikti kandidatūrą rinkimams.

Ką reikia padaryti?

Būtina užpildyti laisvos formos siūlymą, nurodant asmenį, kurį siūlote. Prie siūlymo reikia pridėti:

*rašytinį kandidato sutikimą;

*kandidato asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją;

*trumpą kandidato gyvenimo aprašymą;

*jeigu kandidatą siūlo bendruomeninė organizacija – susirinkimo protokolo kopiją ar jo išrašą.

Visus šiuos dokumentus reikėtų pristatyti į seniūniją, kurioje jie bus priimti ir užregistruoti. Jeigu kandidatas bus išrinktas seniūnaičiu, jam reikės pateikti nuotrauką (dydis 3x4 cm.).

Dėl papildomos informacijos visuomet galite kreiptis į savo seniūniją.

Svarbu atsiminti, kad kandidatus galite siūlyti iki vasario 2 dienos (imtinai).

Marijampolės savivaldybės seniūnaičių rinkimų grafikas rinkimų patalpose

Seniūnijos pavadinimas	Seniūnaitijos pavadinimas	Rinkimų vieta	Rinkimų laikas	Pakartotinių rinkimų laikas (prireikus)
Marijampolės miesto seniūnija	Degučių, Pašešupio, Senamiesčio	Marijampolė, R. Juknevičiaus g. 28	2024 m. vasario 12–14 d. imtinai I-III 8.00–18.00 val.	2024 m. kovo 12-14 d. imtinai II-IV 8.00–18.00 val.
Marijampolės miesto seniūnija	Pabaigų, Sodų, Šaltinio, Uosupio, Tarpučių	Marijampolė, Mokolų g. 61	2024 m. vasario 12–14 d. imtinai I-III 8.00–18.00 val.	2024 m. kovo 12-14 d. imtinai II-IV 8.00–18.00 val.
Gudelių seniūnija	Gudelių, Daugirdų	Marijampolės sav., Gudeliai, Vytauto g. 8	2024 m. vasario 12–14 d. imtinai I-III 8.00–18.00 val.	2024 m. kovo 12-14 d. imtinai II-IV 8.00–18.00 val.
Igliaukos seniūnija	Pamargių, Šventragio, Daukšių, Igliaukos, Varnupių	Marijampolės sav., Igliauka, Vytauto g. 19	2024 m. vasario 12–14 d. imtinai I-III 8.00–18.00 val.	2024 m. kovo 12-14 d. imtinai II-IV 8.00–18.00 val.
Liudvinavo seniūnija	Želsvos, Buktos, Naujienos, Užgirių, Kūlokų, Gyviškių, Padovinio, Narto, Netičkampio, Liucinavo, Liudvinavo	Marijampolės sav., Liudvinavas, Vytauto g. 6	2024 m. vasario 12–14 d. imtinai I-III 8.00–18.00 val.	2024 m. kovo 12-14 d. imtinai II-IV 8.00–18.00 val.
Marijampolės miesto seniūnija	Valavičių, Svetlicos, Meškučių, Kumelionių, Balsupių, Skaisčiūnų, Baraginės, Trakiškių, Patašinės, Igliškėlių	Marijampolė, Lietuvininkų g. 18	2024 m. vasario 12–14 d. imtinai I-III 8.00–18.00 val.	2024 m. kovo 12-14 d. imtinai II-IV 8.00–18.00 val.
Sasnavos seniūnija	Sasnavos, Tautkaičių, Puskelnių, Gavaltuvos, Smilgių, Klevinės	Marijampolės sav., Sasnava, Sūduvos g. 27	2024 m. vasario 12–14 d. imtinai I-III 8.00–18.00 val.	2024 m. kovo 12-14 d. imtinai II-IV 8.00–18.00 val.
Šunskų seniūnija	Mokolų, Katiliškių, Kidoliškių, Vekeriotiškės, Šunskų, Tursučių	Marijampolės sav., Šunskai, Varpo g. 32	2024 m. vasario 12–14 d. imtinai I-III 8.00–18.00 val.	2024 m. kovo 12-14 d. imtinai II-IV 8.00–18.00 val.

Rinkimai elektroninėmis ryšio priemonėmis

Seniūnijos pavadinimas	Rinkimų būdas	Rinkimų vieta	Rinkimų laikas	Pakartotinių rinkimų laikas (prireikus)
Visos seniūnijos, kuriose vyksta seniūnaičių rinkimai	Apklausa elektroninėmis ryšio priemonėmis	Interneto svetainė http://www.marijampole.lt	Nuo 2024 m. vasario 12 d. 8.00 val. iki vasario 14 d. 17.00 val.	Nuo 2024 m. kovo 12 d. 8.00 val. iki 14 d. 17.00 val.

Ar galėsiu vykdyti komercinę veiklą žemėje, kurioje stovi vėjo elektrinė?

Marijampolės savivaldybėje planuojamas vėjo elektrinių parkas iškėlė vieną žemių savininkams itin aktualų klausimą: ar toje teritorijoje, kur planuojama statyti elektrinę, bus galima vykdyti komercinę veiklą? Kas apie tai rašoma įstatymuose? Taip pat dvejonų kelia ir žemės vertė: ar ji nemažės?

Vykdyti komercinę veiklą greta vėjo elektrinės galima

Ūkinė bei komercinė veikla aplink vėjo elektrinę nėra ribojama. Galima ūkinių, komercinių pastatų statyba, žemdirbystė, augalininkystė, gyvulininkystė ir panašiai. Pačios elektrinės pamatas su aptarnavimo aikštele aplink užima apie 20 arų, o iškart už jos – dirbama žemės ūkio veiks, tad žemės plotas, naudojamas vėjo elektrinei – minimalus.

„Natūralu, kad gyventojams kyla klausimų, mielai į visus juos atsakome ir raginame klausti visko, kas verčia nerimauti. Nuogastavimai, kad vėjo elektrinių apsauginėje zonoje, kuri yra 300 m, nebus galima vykdyti jokių statybų ar kitokios veiklos, yra visiškai neteisingi. Šioje zonoje ir toliau bus galimos statybos, galima įrengti dirbtuves, ūkinius bei komercinius pastatus, vykdyti verslą ir, žinoma, dirbti žemę.

Vienintelis ribojimas yra tas, kad 300 m spinduliu nuo elektrinės nėra galima vykdyti rekreacinės veiklos ir gyventi, statyti visuomeninės paskirties pastatų, tokių kaip mokykla, darželiai ar kareivinės. Svarbu prisiminti, kad ir dabar, net žemės ūkio paskirties žemėje nestovint vėjo elektrinėms, yra draudžia-

ma statyti gyvenamosios paskirties pastatus, išskyrus ūkininkų sodybas iki 80 kv. m sklypuose, didesniuose negu 2 ha. Tad situacija dėl atsiradusios elektrinės į neigiamą pusę niekaip nepasikeis, vykdyti veiklą bus galima, o greta to – dar ir gauti pigesnės elektros, kompensaciją“, – komentuoja projekto vadovas Aidas Gelbūda iš parką vystančios bendrovės „Evecon“, valdančios UAB „Naudingas vėjas“.

Žemės ūkio paskirties žemės vertė gali augti

Lietuvoje vėjo energetika dar tik žengia pirmuosius žingsnius, tad egzistuojančios informacijos, kuria remiantis būtų galima daryti išvadą apie žemės vertę, nepakanka. Vis dėlto, svarbu suprasti, kad Marijampolės projekte vėjo elektrines planuojama statyti ne tankiai apgyvendintoje vietovėje, ne prie gyvenamųjų namų, o dirbamoje žemėje. Tai leidžia daryti loginę išvadą, kad tokių žemių vertė, atsiradus vėjo malūnui, galimai kils dėl didesnių žemės generuojamų pajamų.

„Žemės ūkio paskirties žemės vertė, be visų kitų faktorių, yra stipriai susijusi su tuo, kokias pajamas tos žemės savininkui ji gali generuoti.

Asociatyvi nuotrauka

Tokia žemė įprastai pajamas uždirba iš žemdirbystės veiklos, tačiau jos teritorijoje atsiradus vėjo malūnui, už jį parko vystytojai moka žemės nuomą, kartais – kompensacijas ir tai tampa papildomomis pasyviomis pajamomis, kurias uždirba tas pats žemės sklypas. Tad šiuo aspektu žemės ūkio paskirties žemės vertė vėjo elektrinė augina, nes sukuria pasyvias pajamas tos žemės savininkui“, – aiškina A. Gelbūda.

Daugiau informacijos apie projektą ir būdas užduoti klausimus projekto vystytojams svetainėje www.naudingasvejas.lt

Ar mobili biblioteka – tinkamiausia alternatyva kaimiškų vietovių skaitytojams?

Atkelta iš 1 psl.

Jai pritaria ir Tautkaičių bendruomenės pirmininkas Jaunutis Skirka: „Yra didelis skirtumas, kur tu gali per daug nederindamas savo laiko, atradęs kokią minutę, nueiti į biblioteką, o dabar jau turi dairytis į laikrodį, nes atvažiuos nuo tos iki tos valandos, pabus valandą ir lekia. Žmonės ir taip reikalų turi, o dabar reikės dar labiau prisitaikyti.“ Vis dėlto, didžiausią nusivylimą žmonėms kelia ne bibliobusas, o

tai, kad iš viso buvo uždarytos kaimo bibliotekos.

Visos minėtos bendruomenės kovojo už tai, kad bibliotekos išliktų. Iglisėlių gyventoja G. Raginienė pasakoja pati rinkusi parašus, kad bibliotekos nebūtų uždarytos, o nuo tokios žinios žmonės, net tie, kurie nesilankė bibliotekoje ir nebuvo aktyviai skaitantys, tiesiog pašurpo.

Kaimo vietovėse biblioteka nėra tik vieta knygoms pasiimti. Tai visos

bendruomenės naujienų, aktualijų, taip pat ir kultūros židinyje bei pasibuvimo kartu vieta. Tai tarsi viso kaimo širdis.

„Mūsų kaimas labai nusivylęs, labai trūksta bibliotekos, tikrai čia buvo mūsų susibūrimų taškas, vykdavo įvairios edukacijos, smagiai praleisdavom laiką. Bibliotekoje galėdavai bet kada ir pasiplepėti, ir pabūt, ir su pačiomis bibliotekininkėmis pabendrauti, šitaip puikiai mes sutarėm – buvom tiesiog kaip šeima,“ – apmaudo neslepia Iglisėlių kaimo gyventoja.

Daugirdų bendruomenės pirmininkė Jūratė Motūzienė taip pat darė viską, kad biblioteka nebūtų uždaryta, juolab, kad ji buvo renovuota – ten buvo šilta ir jauku.

„Mes čia net parduotuvės neturime – maistą taip pat atveža autobusiukas, tai panašu, kad dabar ne tik į parduotuvę ant ratų reikės vaikščioti, bet ir į bibliobusą pagal valandas. Bibliotekoje vaikai prie kompiuterių prisėdavo – būdavo toks užsiėmimas, senoliai laikraščius paskaitydavo, pabendraudavo

– dabar nieko neliko,“ – piktinasi J. Motūzienė. „Mes jaučiamės taip, tarsi griautų visus mūsų pamatus. Sodybų tuštėjimo metas...“ – liūdnai priduria ji.

Tautkaičių bendruomenės pirmininkas Jaunutis Skirka sako, kad bibliotekoje vykdavo tikrai aktyvus socialinis gyvenimas: žmonės pasiimdavo tai knygą, tai laikraštį paskaityti, susitikę – sužinodavo kaimo naujienas. Be to, bibliotekoje visada sulaukdavo pagalbos: „Negalėdami kokio mokesčio susimokėti ar iškilus kitai problemai, atėdavo į biblioteką, bibliotekininkė padėdavo. Buvo žymiai geriau, nei yra dabar,“ – sako J. Skirka.

Stacionarios bibliotekos buvo be galo svarbios vyresnio amžiaus žmonėms, jiems tai vienareikšmiškai didžiulis praradimas. „Joks mikroautobusas su knygomis neatpirks žmonėms buvimo bibliotekoje, popiečių su rašytojais ir įvairių renginių bei edukacijų, pabuvimo kartu,“ – įsitikinusi Balsupių kaimo bendruomenės pirmininkė Irma Villari.

Gintarės Sabaliauskienės nuotrauka

Balsupių biblioteka buvo įsikūrusi 500 kv.m. pastate, kurį prižiūrėti buvo per brangu

Būsto nuomai paieška: nuo ko pradėti ?

Daiva Balčiūnė

Daugelis žmonių Lietuvoje būstą nuomojasi, kol, sukaupe sumą pradiniam įnašui, su banko paskola įsigyja nuosavus namus. Tačiau ruošiantis išsinuomoti būstą, ypač pirmąjį, neretai iškyla klausimų, nuo ko pradėti, ko klausti būsto savininkų, į ką atkreipti dėmesį jau išsirinkus būstą. Tad šįkart pakalbėsime ne apie būsto nuomos kainas ir rinką, o apie norintiems išsinuomoti dažniausiai iškylančius klausimus. Atsako nekilnojamojo turto brokerė Inga CIESIŪNĖ.

Ką pirmiausia reikia žinoti, įsivertinti, norintiems išsinuomoti būstą?

Reikėtų pradėti nuo savo galimybių įsivertinimo: ar galiu sau leisti ilgam įsipareigoti, ar pavyks pasirūpinti nuoma, mokesčiais, įsivertinti galimus įsirengimo kaštus.

Išsirinkus būstą, į ką pirmiausia svarbu atkreipti dėmesį?

Jei jau nusprendėte nuomotis ir būstas iš pirmo žvilgsnio tenkina, patikrinkite, ar viskas veikia – buitinė technika, jei ji yra, vonios bei virtuvės įranga, vandens čiaupai. Reikėtų atkreipti dėmesį į sienas, baldus – ar nėra akivaizdžių įbrėžimų, pažeidimų, ar veikia langų atidarymo mechanizmai. Iš anksto su savininku aptarkite, kas bus atsakingas už gedimų taisymą, jei tokių atsiras.

Ar visada būtina sudaryti raštišką sutartį, ar pakanka žodinio susitarimo?

Rekomenduoju visada rašyti nuomos sutartį.

Ar nuomos sutartį būtina registruoti Registru centre? Ar ji suteikia papildomų garantijų?

Tai bendru sutarimu turi nuspręsti nuomotojas su nuomininku, kaip

ir deklaracijos nuomojamam bute klausimą.

Kokia mokamo depozito paskirtis? Kam jis gali būti panaudojamas? Kokios paprastai sumos prašoma?

Depozitas mokamas suteikiant nuomotojui saugumą tuo atveju, jei bus padaryta žala turtui, nesilaikoma sutarties sąlygų ar bus skolų. Dažnai pasitaiko atveju, kai nuomininkai nori išsikraustyti anksčiau laiko. Tai yra suprantama, nes gyvenime atsitinka įvairiausių situacijų. Tačiau nuomininkas turi suprasti, kad pranešti apie nuomos sutarties nutraukimą, norint išvengti finan-

sinių nuostolių, reikia per tiek laiko, kiek yra nurodyta nuomos sutartyje. Jeigu nepaisysite nurodytos sutarties termino, jūsų depozitas bus traktuojamas kaip nuomotojo patirtų nuostolių kompensacija ir pagal sutarties sąlygas savininkas turės teisę depozito sumą pasilikti sau.

Įprastai prašoma dviejų mėnesių nuomos dydžio užstato.

Kokiais atvejais depozitas gražinamas, o kokiais – ne?

Depozitas gražinamas pasibaigus sutarčiai, jei nebuvo padaryta jokia materialinė žala.

Kokių asmens duomenų reikia nuomos sutarčiai sudaryti? Ar gali nuomotojas reikalauti pateikti, tarkim, darbo sutartį, kad įsitikintų, jog nuomininkas mokus?

Nuomotojams visuomet rekomenduoju prašyti rekomendacijos. Buvusių nuomotojų, jei tokie buvo, arba darbdavių. Ne tik dėl mokumo, bet ir apskritai dėl žmogaus patikimumo. Trumpas skambutis darbdaviui gali suteikti ramybę nuominin-

kui. Asmens dokumento kopija taip pat gali būti pridedama prie nuomos sutarties.

Ar yra būdų apsidrausti nuo to, kad nuomotojas sugalvos sutartį nutraukti ir išskeldinti nuomininkus anksčiau numatyto termino?

Gali pasitaikyti ir tokių atvejų, visų aplinkybių išnuomojant nenumatysi, bet galima aptarti jas sutartyje. Sutartyje turi būti aprašoma ir ši situacija – koks minimalus terminas duodamas išsikraustyti, nesulaukus sutarties pabaigos. Įspėjant iš anksto, nuomininkas gali būti paprašytas išsikraustyti per vieną – du mėnesius.

Kas – nuomininkas ar nuomotojas – turėtų mokėti kaupiamuosius mokesčius namo bendrijai (jei tokia yra daugiabutyje) arba už bendro naudojimo patalpų (arba stogo, vamzdynų ir pan.) remontą?

Nuomininkas moka komunalinius mokesčius už einamąsias išlaidas (vanduo, elektra, dujos ir t.t.), kaupiamosios išlaidos turėtų būti savininko atsakomybė.

Ką dar galėtumėte patarti būsto nuomai ieškantiems žmonėms?

Pirmiausia, linkiu jį rasti, o radus – palaikyti dalykiškai draugiškus santykius su savininku, tuomet nekils jokių nesutarimų nei atsiradus gedimui bute, nei iškilus nenumatytai situacijai dėl išankstinio būsto atlaisvinimo. Geranoriškumas, supratingumas, žmogiškumas padės išspręsti visas problemas. Bet linkiu nuomos laikotarpio be jų.

Ieškant būsto nuomai, pirmiausia reikia įvertinti savo galimybes

Daivos Balčiūnės nuotrauka

Grabnyčios – krikščioniška šventė su pagoniškais papročiais

Laura Anelauskaitė-Jakštienė

Vasario 2 dieną katalikų bažnyčia mini Grabnyčias – Kristaus paaukojimą. Pagal Mozės įstatymą (Senasis Testamentas) Marija ir Juozapas pirmąjį sūnų, praėjus keturiasdešimt dienų po gimimo, nunešė į šventyklą Jeruzalėje, kur Jėzus buvo pašventas Viešpačiui. Ta proga jie paaukojo du balandžius.

Lietuvoje Grabnyčios švenčiamos pagal Romos apeigyną, procesija atliekama bažnyčioje. Vienas pagrindinių šventės aspektų – graudulinių žvakų, dar vadinamų „grabnyčiomis“, pašventinimas. Šios žvakės dedamos velioniui į rankas.

Pagoniškoje baltų tradicijoje vasario 2-ąją buvo minima Perkūno diena. Vasaris – prasmingas lietuviškas mėnesio pavadinimas. Manoma, kad baltai metus dalijo į du periodus, kurių antrasis vadintas „vasera“. Mokslininkų nuomone, šio meto pradžia galėjo būti skaičiuojama nuo vasario pirmosios jaunaties, kuri nuo seno buvo minima kaip Perkūno, visagalio ugnies dievo, diena. Todėl vyrauja dar viena teorija, kad Grabnyčių šventės pavadi-

nimas kilo iš gudiškos kilmės žodžio *gromnica* (grom – perkūnija).

Perkūno dieną buvo šventinama namų ugnis, aukojamos aukos dievaičiui Perkūnui. Pagrindinis šios dienos atributas taip pat buvo žvakė. Žemaičiai vasario pirmąją dieną vadino Sukos diena, dėl papročio ruošiantis Grabnyčios dienai susisukti po plonytę vaško žvakę, dar vadinamą perkūninę. Tai būdavo storo lininio siūlo su vašku žvakė, vyniojama ant medinės lentelės. Grabnyčios žvakė buvo deginama ne tik prie mirštančiojo, bet ir apsaugai nuo perkūnijos.

Daugelis tikinčiųjų vasario 2-ąją eidavo į bažnyčias įsigyti šventintų žvakų arba pašventinti savo pačių pasigamintų, kurias vasario 5 d., šv. Agotos arba ugnies deivės Gabijos dieną, apnešdavo triskart

aplink stalą ar židinį, po to visiems namiškiams kryžmai padegindavo plaukus ties kakta, pakaušiu ir paausiuose – apsaugai nuo žaibų ir nuo visų kitų nelaimių. Persipynus pagoniškiems ir krikščioniškiems papročiams, žmonės tikėjo, kad graudulinė žvakė apsaugo nuo perkūnijos, todėl, vos užslinkus audros debesims, ją uždegdavo ir statydavo ant palangės. Grabnyčios gabalėlius arba visą žvakę dėdavo ir į statomo namo pamatus bei į naujai padarytą avilį, kad bitės neišnyktų.

Grabnyčios – antrasis po Pusiauzemio laiptelis pavasario link. Kaimo žmonių pasakymu: „ir gaidys po lašais nuo stogo jau gali atsigerti“, ir „gryčių neberekia šildyti“, ir „duona po rėčiu nesušąla“...

Grabnyčia senovėje buvo naudota ir orų bei derliaus spėjimams. Jei Grabnyčių diena saulėta – užderės geras linų, bet prastas javų derlius. Pavasaris tada būsiąs ankstyvas, o vasara – su dažnomis perkūnijomis. Jei dar daug sniego ant stogų, vasarą būsiančios vešlios pievos ir daug gero šieno. Vėjuota Perkūno diena

Lietuviai nuo seno šventinti neša natūralaus bičių vaško žvakes

suvėlina pavasarį, ūkininkams gali pritrūkti pašaro. Jei nuo stogo karo ilgi varvekliai, tais metais geriau sėti ankstyvuosius miežius. Vaikams buvo draudžiama daužyti varveklus – tikėta, kad linai suguls.

Grabnyčios yra viena seniausių švenčių, švenčiamų mūsų šalyje. Tai rodo, jog ši šventė seniau turėjo didelę reikšmę ir prasmę. Bėgant laikui pakito kultūra ir tradicijos, todėl ši šventė prarado didžiąją savo reikšmę, tačiau tikėjimas magiška graudulinių žvakų galia iki šiol nedingo.

POLITIKŲ TRIBŪNA

Ar Marijampolės savivaldybėje pakanka dėmesio smulkiam ir vidutiniam verslui? Ar veiksminga SVV rėmimo programa?

Gediminas AKELAITIS
Krikščionių sąjunga

Nusavinti žmonių mokesčių pinigai įvairiais būdais yra padalinami pagal esančių valdžioje protinius sugebėjimus ir susitarimus. Tai yra per taip vadinamus rėmimo fondus, programas, projektus, abejotinas investicijas ir t.t. Aš nepritariu nei vadinamų užsienio investuotojų, nei Lietuvoje esančių stambių, vidutinių, smulkių verslų rėmimui.

Lietuvoje mokesčių, finansų, bankų sistema yra korupcinė, protekcionistinė. Pirmiausia reikalingi įstatymai, kad kiekvienas dirbantis ar pradedantis verslą galėtų išgyventi iš savo darbo. Verslininkas privalo „devynis kartus pamatuot“, pasiskaičiuot. Remti reikia mokslą, kultūrą, švietimą, sveikatos apsaugą, pensininkus, kurie visą gyvenimą dirbo, o dabar skaičiuoja centus vaistams, maistui, mokesčiams už elektrą, šilumą, vandenį. Manau, kad Marijampolės savivaldybės biudžete pakankamai numatyta lėšų ir tvarka, kaip padėti esant nenumatytai kritinei situacijai.

Siūlau vadovautis principu „Pagalvok, ką Tu gali duoti Valstybei, o ne lauk, kad Tau duotų“.

Paulius MAROZAS

Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“

SVV rėmimo programa veiksminga tiek, kiek gebame ją pritaikyti prie greitai besikeičiančių ekonomikos veiksnių, kurie ypač jautriai veikia smulkų verslą. Praėjusią kadenciją teko pirmininkauti SVV rėmimo fondui ir kaip pavyzdį galiu pateikti tą laikotarpį, kurio metu išgyvenome ir COVID pandemiją, ir didelį infliacijos šuolį, energetikos išteklių neprognozuotą ir netikėtą brangimą – visais atvejais stengėmės reaguoti nedelsiant ir pasiūlyti pagalbos priemones verslui. Buvo pasiūlytos kompensacijos patalpų nuomai, energetikos išteklių brangimui, kitos naujos priemonės, kurios padėjo smulkiems verslininkams lengviau išgyventi sudėtingą laikotarpį. Fondu pasinaudojo nuo keleto įmonių pradžioje iki šimto paskutiniu laikotarpiu, o jo biudžetas buvo padidintas kartais. Apskritai, SVV paramai niekada nebuvo tiek skiriama dėmesio, kiek jo buvo praėjusią kadenciją, todėl ir buvo juntamas susidomėjimas SVV fondu ir jo nauda. Dabar svarbu nesustoti šioje srityje, bet kol kas juntamas kiek sumažėjęs valdančiųjų dėmesys smulkiam verslui.

Kad SVV programa ir toliau didintų savo efektyvumą, reikia sekti tendencijas ir ieškoti naujų priemonių, kurios būtų aktualios šiuo laikotarpiu. Reikia ieškoti galimybių sudaryti sąlygas kurtis naujiems verslams, pavyzdžiui, galima būtų steigti verslo centrą su gamybinėmis patalpomis smulkiam verslui, daugiau orientuotis į paramą naujiems inovatyviems verslams. Kaip versle nuolat reikia prisitaikyti prie rinkos, ekonominių pokyčių ir nuolat ieškoti naujų galimybių, taip ir SVV programa bus efektinga, jeigu bus nuolat tobulinama ir pritaikoma atsižvelgiant į pokyčius versle ir ekonomikoje.

Erika NAIKELIENĖ
LVŽS

Turbūt dauguma pritariate, kad stiprus smulkaus ir vidutinio verslo (SVV) sektorius yra gyvybiškai svarbus vietos ekonomikai ir visuomenės gerovei. Marijampolės savivaldybė yra įsipareigojusi kurti sveiką, augančią ir konkurencingą verslo aplinką, taip pat teigia, kad veiksmingai įgyvendina smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo programą, skirtą įmonėms suteikti galimybę darniai augti ir prisidėti prie miesto plėtros.

Ir aš tikrai tikiu, kad kartu su jumis Marijampolė gali tapti dar geresne vieta verslui, bet kartu noriu išreikšti savo pastebėjimus bei nuomonę dėl trūkumų ir veiksmingumo stokos smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo programoje. Nors pripažįstu savivaldybės pastangas skatinti verslą, man susidaro įspūdis, kad ši programa neveikia taip, kaip tikėtasi.

Siūlau atlikti objektyvią programų veiksmingumo analizę ir įvertinti, kodėl dalis smulkaus ir vidutinio verslo bendruomenės negali pasinaudoti šiomis priemonėmis. Galbūt reikia koreguoti sąlygas arba plėtoti naujas iniciatyvas, kad programa būtų pritaikyta kuo didesniai smulkaus ir vidutinio verslo bendruomenės ratui.

Informacijos prieinamumas, atvirumas, skaidrumas, atskaitomybė ir bendradarbiavimas tarp savivaldybės ir verslininkų – esminiai veiksniai sėkmingam verslo rėmimui. Tikiu, kad į šias problemas bus atkreiptas dėmesys ir imtasi veiksmų, siekiant pagerinti smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo programos efektyvumą.

Kęstas SPŪDYS

Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“

Mano nuomone, Marijampolės savivaldybės vadovai sunkiai supranta, kas yra verslas. Labai dažnai girdžiu terminus „verslo skatinimas“, „parama verslui“, „verslo lengvatos“ ir pan., bet tai yra tas pats, kaip kalbėti apie darbštumą ir darbštuoliams siūlyti socialines pašalpas.

Jei savivaldybės vadovai norėtų padėti smulkiam ir vidutiniam verslui, pirma turėtų pakeisti mąstymą ir vietoje smulkių paramėlių pradėti kalbėti apie verslininkų dalyvavimą savivaldybės gyvenime, ypač kalbant apie smulkiųjų ir vidutinių verslų dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose. Aš matau neišnaudotas galimybes mažiems verslams prižiūrėti parkus, šienauti teritorijas, statyti nesudėtingus pastatus, tiesti šaligatvius, teikti įvairias priežiūros paslaugas ir pan. Liūdna, bet tikrasis valdančiųjų požiūris į smulkų ir vidutinį verslą pasimatė kuriant viešojo transporto monopolį, kai buvo eliminuoti visi smulkieji vežėjai, dėl ko turime nepatogius maršrutus, transporto spūstis mieste ir smarkiai apribotas regiono gyventojų galimybes. O SVV programa galėtų būti labiau orientuota į jaunųjų verslininkų verslumo skatinimą.

Kęstutis TRAŠKEVIČIUS
TS-LKD

Jei dėmesį smulkiam ir vidutiniam verslui vertintume savivaldybės teikiamos paramos prasme, tai reikėtų pastebėti, kad nuo 2020 m. iki 2023 m. ši parama išaugo nuo 60 iki 135 tūkst. Eur. Kitaip tariant, galėtume manyti, jog dėmesys verslui per šį laikotarpį padidėjo.

Tačiau jei prisimintume 2021 metais savivaldybės valdančiųjų socialdemokratų priimtus sprendimus, kuriais 20 metų smulkiuoju ir vidutiniu keleivių vežimo verslu užsiėmusios įmonės buvo išstumtos iš keleivių vežimo rinkos Marijampolės savivaldybėje, atimant iš jų daugelį metų aptarnautus maršrutus, tai reikėtų pripažinti, jog šiuo atveju buvo suformuotas Marijampolės savivaldybės, kaip nedraugiškos smulkiam ir vidutiniam verslui, įvaizdis.

Galbūt dėl to ženkliai padidėjusios SVV rėmimo programos lėšos nedavė ryškesnio efekto ir mūsų savivaldybėje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius per paskutinius 4 metus nedidėjo reikšmingiau negu kitose Lietuvos savivaldybėse.

O tai reiškia, kad žmonės dar nepamiršo, kad jų verslas gali būti lengvai sužlugdytas dėl savivaldybės valdančiųjų sprendimų, todėl, net ir augant paramai, verslo imasi atsargiai.

Kęstutis TUMELIS

LVŽS

Mano vienas iš pagrindinių prioritetų ir yra skatinti smulką ir vidutinį verslo rėmimą. Nors teigiama, jog skiriamų pinigų pakanka, manau, problema yra ne tik piniguose. Iškilę realios grėsmės, jog verslas Marijampolėje žlunga. Esame jau ne kartą kalbėję, kodėl verslai nedalyvauja viešuosiuose pirkimuose ir net savivaldybės laimėtuose pirkimuose atsiduria kitų miestų įmonės, kurios teikia paslaugą, kuri yra žymiai brangesnė už vidutinę rinkos vertę.

Verslininkai yra nusivylę. Nusivylę mūsų savivalda, net nesistengia domėtis rėmimu ar galimybe laimėti konkursus. Dėl to šiai dienai ir stato kalėdines eglutes už 65 tūkst. ar ledo skulptūras už 5 tūkst. įmonės, nors dauguma galvoja, jog „padovanojo“ miestui kažkas, kaip galima suprasti iš socialinių tinklų viešinimo.

Esu pats verslininkas ir žinau, jog smulkus verslas ne visada žino apie galimybes gauti paramą, o dažnu atveju ir nesikreipia, nes pats procesas primena išmaldos prašymą. Sistema turėtų būti keičiama ir stengiamasi viešinti šias subsidijas, kartu nurodant, ko trūksta Marijampolei, kokios verslo šakos yra perpildytos ir kokių verslo šakų trūksta.

Manau, labai svarbu yra dialogas su smulkiais verslininkais, aiškiai rodant, ko Marijampolei reikia. Šiai dienai to nėra.

Patvirtintas rekordinis Marijampolės savivaldybės biudžetas

Marijampolės savivaldybės tarybai pritarus 2024 m. Marijampolės savivaldybės biudžeto projektui, lyginant su ankstesnių metų pradiniu biudžetu, jis didėja 12,3 mln. eurų. Septynias Savivaldybės tarybos patvirtintas veiklos programas apimantis biudžetas 2024 metais sudarys 96,4 mln. eurų.

Pasak Marijampolės savivaldybės mero Povilo Isodos, 2024 metų savivaldybės biudžetas yra subalansuotas taip, kad leistų įgyvendinti kasdienius bei ilgai lauktus ir savivaldybės gyventojams svarbius darbus: „2024 m. savivaldy-

bės biudžete toliau išlaikomos pagrindinės savivaldybės plėtros kryptys – švietimo sričiai ir vėl tenka reikšmingiausia biudžeto dalis, kuri leis atlikti suplanuotus darbus Marijampolės miesto ir kaimiškųjų seniūnijų ugdymo įstaigose. Infrastruktūros plėtrai taip pat numatėme daugiau lėšų nei ankstesniais metais. Šiemet bus vykdoma Vasaros gatvės rekonstrukcija, taip pat planuojama pakeisti apie 800 šviestuvų bei įrengti apšvietimo tinklus Beržų gatvėje. Daugiau nei 150 tūkst. eurų augimas Sveikatos apsaugos programai leis tęsti Marijampolės ligoninės Skubio-

sios medicinos pagalbos skyriaus modernizavimo darbus. Šiais metais bus tęsiami Marių salos parko rekonstrukcijos darbai, kuriuos pabaigus, savivaldybės gyventojus ir svečius pakviesime į tikrą poilsio ir laisvalaikio oazę“.

Pagal suplanuotus šių metų asignavimus daugiausiai lėšų numatyta švietimo programai – 45,9 proc., toliau seka Socialinės apsaugos programa – 15,4 proc., Darnios aplinkos programa – 13,5 proc. ir kitos programos.

Marijampolės savivaldybės administracijos informacija

UŽ MIESTO

Kaimo šviesulys – Salomėja Burdulienė.
Siūlai jos rankose virsta meno kūriniais

Gintarė Sabaliauskienė

**Miesto laikraštis, savo puslapiuose kviečiantis akies krašte-
liu žvilgtelėti ir už miesto, skatina nepamiršti, kad kaimuose
turime neįtikėtinų šviesulių: talentingų ir itin ekstravertiškų
žmonių. Šįkart kviečiame susipažinti su viena tokių – Salomė-
ja BURDULIENE.**

69-erių Salomėja su vyru Vincu didžiąją savo gyvenimo dalį gyvena Balsupiuose (Marijampolės sav.) ir, sako, nei minutės nesėdi nieko neveikdama. Tai akivaizdžiai matyti vos užėjus į namus – sienos nukabinėtos pačios siuvinėtais paveikslais, lentynos nukrautos nertais rankdarbiais, lovos – pagalvėlėmis, o rankomis megztoms suknelėms ir kostiumėliams reikia atskiros kabyklos. Verslo Salomėja nekuria – dalį savo

darbų išdovanoja, kiti – puošia namus, o pati kūryba džiugina dūšią. Bet apie viską nuo pradžių.

Siūlai Salomėjos gyvenime atsirado dar vaikystėje. Mezganti močiutė, pamokos mokykloje – megzti, nerti, siuvinėti pradėjusi visai maža, šiuo pomėgiu ir jo rezultatais aplinkinius moteris stebina iki dabar. Įvairių darbų gyvenime ragavusi, dabar namuose, aplink namus ir ūkyje besisukanti Salomėja stebina energija ir nuo veido nedingstančia šypsena. Nuotraukose rodo šiltuoju laiku išpuodingais žiedais šviečiančius išpuoselėtus gėlynus, pasakoja apie laikomas vištas, kiaules ir tik neseniai atsisakytas karves, išduoda, kad moka vairuoti traktorių ir motociklą, o vasarą į namus išleido visą Balsupiuose vykusią vaikų stovyklą. Prie viso to, matant šimtus išpuodingų rankdarbių, natūraliai kyla klausimas: o kaip viską spėjate?

„Aš ir pati nežinau, kada spėju. Viską darau greitai ir nėra tokio darbo, kurio nepadaryčiau. Ir vyras, ir vaikai nuolat primena, kad turėčiau daugiau ilsėtis, bet aš negaliu. Kol pajėgiu – darau.“

Pagavus įkvėpimui, prie darbo Salomėja sako sėdinti iki išnaktų ir vieną paveikslą išsiuvinėja maždaug per mėnesį. Tiesiog žiūrėdama į patikusią nuotrauką. „Aš, kai pradedu, tai mane į lovą niekas ne-nuvys. Tai įtraukia. Tai – kaip liga, kaip priklausomybė“.

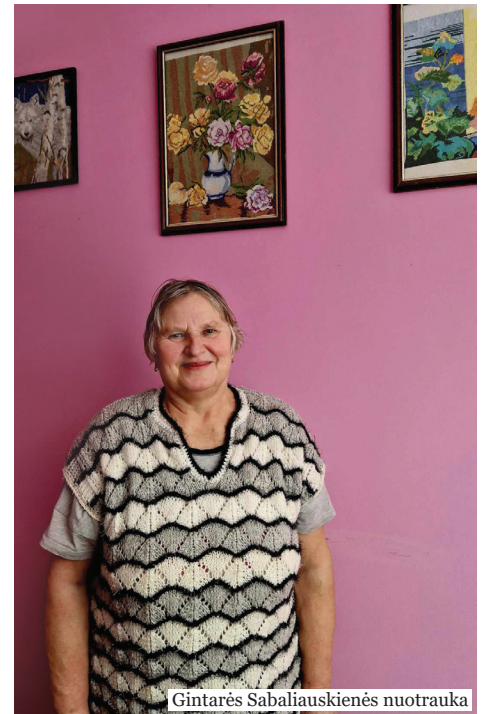
Moteris neslepia, kad siūlai kainuoja brangiai ir sukurtas grožis tikrai niekaip neatsiperka. Tačiau visa tai ji daranti ne dėl pinigų. „Siūlai nuramina. Man tiesiog to reikia. Jeigu tik turiu minutę laiko, į rankas imu virbalus ar vašelį. Taip ir gimsta paveikslai, suknelės, servetėlės, įvairūs aksesuarai. Svarbiausia – vyras nepyksta (dėl išleidžiamų pinigų ir skiriamo laiko, – red. pastaba)“, – juokiasi Salomėja.

O vyras antrina: „Tai, ką žmona daro – labai gražu. Tik, žinoma, poilsiui galėtų daugiau laiko skirti. Dabar tuščiom rankom jos niekada nepamatysi. Jeigu po darbų prisėda – visada su siūlais“.

Su savo darbais Salomėja jau galėtų surengti ne vieną parodą. Siuvinėtuose paveiksluose – gamta, gyvūnai, žmonės, religinė tematika, peizažai, natiurmortai. O pastaruoju metu ji pradėjo dar ir piešti. Planuose – vazų ir vazonų iš cemento gamyba.

Ištis – negalima nesistebėti. Tuo metu, kai dauguma mūsų, grįžę iš darbo, norime tiesiog patogiai įsitaisyti ant sofos ir, ištiesus kojas, atsipalaiduoti, ši moteris sako to neįsivaizduojanti. Jeigu ne ūkio, buitines darbai, tuomet – rankdarbiai. „Negaliu sėdėti nieko neveikdama. Ieškau idėjų paveikslams, tuomet juos siuvinėju. Galvoje gimsta suknelės vizija – mezgu. Noriu papuošti namus – neriu. Tai gyvenimui suteikia pilnatvės“.

Kalbai pasisukus apie gyvenimą kaime, Salomėja neslepia: „Niūru. Žmonės labai susvetimėję. Daugelio naujų kaimo gyventojų net nepažįstu, nes noro bendrystei visiems labai trūksta. Tačiau galbūt auganti karta bus kitokia, galbūt, žengiant mažais

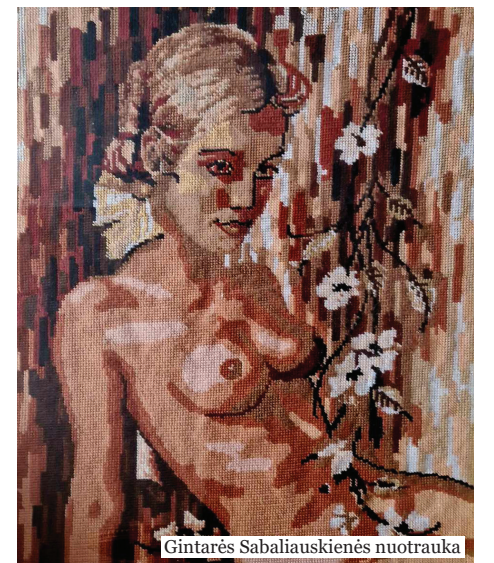
Gintarės Sabaliauskienės nuotrauka

S. Burdulienės namų sienos nukabinėtos pačios siuvinėtais paveikslais

žingsneliais, viskas dar pasikeis. O kol kas atsipalaidavimą, nusiramimą, džiaugsmą ir save randu šiuose rankdarbiuose“.

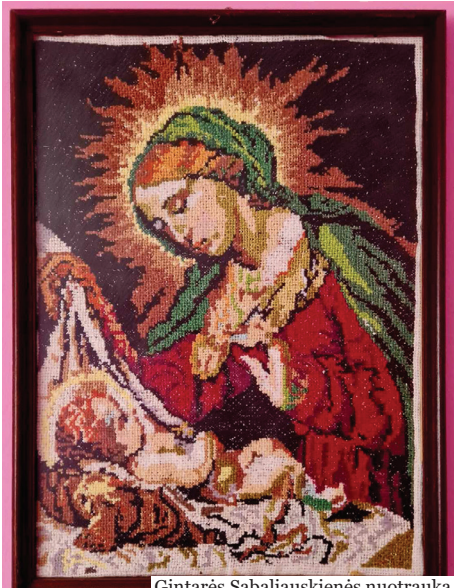
Užmojų, idėjų ir planų ateičiai Salomėja Burdulienė sako turinti, tik išduoti nenori. Bijo, kad gali neišsipildyti.

Bet kokiu atveju, tokie žmonės, kaip Salomėja, neša šviesą, džiugina ir primena, kad už miesto galima rasti pozityvumo, talento, atvrumo ir pavyzdžio, kaip džiaugtis gyvenimu.

Gintarės Sabaliauskienės nuotrauka

Toks paveikslas gimsta maždaug per mėnesį

Gintarės Sabaliauskienės nuotrauka

Nemažai siuvinėtų paveikslų – religinė tematika

Gintarės Sabaliauskienės nuotrauka

Vienas didžiausių pastarojo meto Salomėjos kūrinių

Dujų balionų, naudojamų maisto gamybai,
daugiabučiuose šiemet turi nebelikti

Nuo 2020 m. nesaugius dujų balionus elektrinėmis viryklėmis arba centralizuotai tiekiamomis gamtinėmis dujomis jau pasikeitė beveik trys ketvirtadaliai daugiabučių Lietuvoje. Iš viso pakeista daugiau nei 32 tūkstančiai dujų balionų.

Marijampolės savivaldybėje tokių daugiabučių iš viso buvo 62. Didžiojoje dalyje (77 proc.) namų dujų balionai jau pašalinti. 2020 m. parasma pasinaudojo 15, 2021 m. – 2, 2022 m. – 17, 2023 m. – 14 daugiabučių.

Balionų šalinimo dar laukia 14 daugiabučių (Buktoje, Dielinėje, Gudeliuose, Puskelnuose,

Sasnavoje, Smilgiuose, Trakiškiuose, Želsvoje, Marijampolėje).

Nuo kitų metų pradžios trijų aukštų ir didesniuose daugiabučiuose namuose dujų balionai negalės būti naudojami, tad Energetikos ministerija kviečia tokių daugiabučių gyventojus suskubti juos pasikeisti ir pasinaudoti valstybės pa-

rama. Ministerija tam šiemet skirs 3,8 mln. eurų.

Keičiant dujų balioną, vienam butui valstybė skiria iki 726 eurų paramos: daugiabučių namų vidaus tinklų įrengimui ar pertvarkymui laiptinėse bei bendros paskirties patalpose – iki 242 eurų, namo butų elektros instaliacijos ar dujų sistemos pertvarkymui – iki 242 eurų, taip pat elektrinės arba dujinės viryklės įsigijimui – iki 242 eurų.

LR Energetikos ministerijos ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos informacija

 Marijampolės
televizija

 Internetinis
portalas

 Miesto
laikraštis

mmm.lt

Skelbimas nuo 4 eur.

 Internetinis
portalas

 Straipsnio
talpinimas 49 eur.

 Marijampolės
televizija

 Reklamos filmavimas
ir montavimas

1 valanda 100 eur.

Reportažas laidoje

 MMM verslai,
Šventės be streso nuo 200 eur.

Reklama TOP laiku

nuo 80 iki 480 eur.

Reklama ne TOP laiku

nuo 50 iki 420 eur.

 Sveikinimų koncertas ~~40-50 eur.~~ 20-25 eur.

Sveikinimų koncertas

Užsakyti sveikinimą galite:

 Užsukę į Marijampolės TV biurą
(Gedimino g. 11)

Paskambinę telefonu: +370 (699) 40110

Arba el. paštu biuras@marijampoles.tv

20 eur.
Be nuotraukos

25 eur.
Su nuotrauka

 NUOLAIDA
-50%

PAGALBA SOCIALIAI PRAŽEIDŽIAMIESIEMS

 ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) INSTITUCINĖS SOCIALINĖS
GLOBOS PASLAUGOS
+370 640 80066
@globa@jf.lt

 DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS/ PAGALBOS ASMENS
NAMUOSE PASLAUGOS
+370 681 11147
@globanamuose@jf.lt

 INTENSYVI KRIZIŲ ĮVEIKIMO PAGALBA ŠEIMAI
+370 667 99001
@pagalba@jf.lt

**JUNGTINĖS
PAJĖGOS**

Apie tai, kas svarbiausia ir aktualiusia Marijampolės žmonėms

Platinimo vietos

 Marijampolės autobusų stotis
(Stoties g. 2B)

 Marijampolės ligoninė
(Palangos g. 1)

 Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka
(Vytauto g. 22)

 Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka,
Draugystės padalinys (Draugystės g. 5)

 Maisto prekių parduotuvė
(Mokolių g. 59)

 Marijampolės savivaldybės administracija
(J. Basanavičiaus a. 1)

 Marijampolės TV biuras
(Gedimino g. 11)

 Universalinė parduotuvė „Gulbė“
(J. Basanavičiaus a. 10)

 „Gubojos vaistinė“
(R. Juknevičiaus g. 72)

 „Statybos ir ūkio prekės“
(Klaipėdos g. 1A)

 SPINDULIO
kinas

Vasario 2-8 dienomis

Didžiojoje salėje:

 „Istorija apie drugelį“
Dubliuota lietuviškai
3, 4 d. 13 val.

 „Irklais per Atlantą“
2, 3, 5-7 d. 20 val.
4 d. 15 val., 20 val.
8 d. 15 val.

 „Argailas“
2, 3, 5-7 d. 15 val.
8 d. 20 d.

 „Milijonieriaus palikimas“
2-3 d. 22.15 val.

 „Praeities šešėlis“
2-7 d., 17.30 val.

 Išankstinis seansas: „Numylėtinė“
8 d. 17.30 val.

Mažojoje salėje:

 „Parko stebuklai“
Dubliuota lietuviškai
3, 4 d. 13.15 val.

 „Istorija apie drugelį“
Dubliuota lietuviškai
2-8 d. 15.15 val.

 „Paryžietė“
2-3 d. 17.15 val.

 „Milijonieriaus palikimas“
4-8 d. 17.15 val.

 „Šventųjų ir nusidėjėlių žemėje“
2-7 d. 19.15 val.

 „Priscilla“
8 d. 19.15 val.

 „Maišagalvė“
2, 3 d. 21.15 val.

Nematote

 Marijampolės
Televizija **kanalo?**

 Trikdžiai galėjo kilti dėl pasikeitusios siųstuvo
vietos po atliktų techninių kokybės gerinimo darbų.

Ką daryti?

- Savo televizoriuje **paleiskite kanalų paiešką ir kanalą suraskite iš naujo.**
- Jei atlikę paiešką Marijampolės TV vis dar nematote, rekomenduojame **pasukti savo TV anteną nuo Kvietiškių pusės į UAB koncerno „ALGA“ pusę** (Gamyklų g. 4, Marijampolė).

**GALIU TAPTI JŪSŲ
ASMENINE BROKERE**

- NT PARDAVIMAS
- NUOMA
- KONSULTAVIMAS

 DIRBU TAM, KAD BŪTAS
TARNAUTŲ JUMS

Susisiekiame +370 61489376

NT brokerė Inga Ciesiūnė

www.mmm.lt portalas

Marijampolės Televizija

 Marijampolės
Miesto laikraštis

 Dėl reklamos kreipkitės telefonu
+370 (699) 40110, el. paštu
reklama@marijampoles.tv arba
užsukite į Marijampolės TV biurą
adresu **Gedimino g. 11.**

 Kreipkitės ir kartu atrasime geriausias
būdas, kur ir kaip paskleisti Jūsų žinią!

UAB „Miškų darbai“

**BRANGIAI PERKA MIŠKUS
VISOJE LIETUVOJE**

 Tel.: 8 665 86 012,
8 684 03 486

**Marijampolės
Televizija**

PROGRAMA
2024 02 05 – 2024 02 11

PIRMADIENIS 2024 02 05

07:30 Marijampolės savaitė k.
08:00 Delfi diena k.
08:50 Dienos klausimas k.
09:40 Marijampolės savaitė k.
10:10 Alfa taškas k.
10:30 Be spalvų: Priklausomybės k.
11:10 Marijampolės savaitė k.
11:40 O koks tavo CO2 pėdsakas? k.
12:00 Skaitmeninė karta k.
12:20 Žuvys kalba k.
13:00 Marijampolės savaitė k.
13:30 Iš esmės k.
14:20 Delfi diena k.
15:10 Dienos klausimas k.
16:00 Atviras pokalbis
16:50 Delfi diena
17:40 Dienos klausimas
18:30 Marijampolės TV žinios
19:00 Alfa taškas

19:30 Ekovirusas
20:00 Marijampolės TV žinios k.
20:30 Įjunkim šviesą
21:00 Tvarumo ministerija
21:30 Ką tu?
22:00 Marijampolės TV žinios k.
22:30 Programos pabaiga

ANTRADIENIS 2024 02 06

07:30 Marijampolės TV žinios k.
08:00 Delfi diena k.
08:50 Dienos klausimas k.
09:40 Marijampolės TV žinios k.
10:10 Alfa taškas k.
10:35 Ekovirusas k.
11:00 Marijampolės TV žinios k.
11:30 Įjunkim šviesą k.
12:00 Tvarumo ministerija k.
12:30 Ką tu? k.
13:00 Marijampolės TV žinios k.
13:30 Atviras pokalbis k.
14:20 Delfi diena k.
15:10 Dienos klausimas k.
16:00 Iš esmės
16:50 Delfi diena
17:40 Dienos klausimas

18:30 Marijampolės TV žinios
19:00 Alfa taškas
19:30 Suprasti Rusiją
20:00 Marijampolės TV žinios k.
20:30 Timas klausia

21:00 Atraskime Sūduvą. V. Cikana k.
21:30 Senjorų avilys. Mankšta
22:00 Marijampolės TV žinios k.
22:30 Programos pabaiga

TREČIADIENIS 2024 02 07

07:30 Marijampolės TV žinios k.
08:00 Delfi diena k.
08:50 Dienos klausimas k.
09:40 Marijampolės TV žinios k.
10:10 Alfa taškas k.
10:35 Suprasti Rusiją k.
11:00 Marijampolės TV žinios k.

11:30 Timas klausia k.
12:00 Atraskime Sūduvą. V. Cikana k.
12:30 Senjorų avilys. Mankšta k.
13:00 Marijampolės TV žinios k.
13:30 Iš esmės k.
14:20 Delfi diena k.
15:10 Dienos klausimas k.
16:00 Iš esmės
16:50 Delfi diena
17:40 Dienos klausimas
18:30 Marijampolės TV žinios
19:00 Alfa taškas
19:30 Finansų akademija
20:00 Marijampolės TV žinios k.
20:30 Ofiso dramoms

21:00 Ekonomika šiandien
21:30 Tarp keturių sienų
22:00 Marijampolės TV žinios k.
22:30 Programos pabaiga

KETVIRTADIENIS 2024 02 08

07:30 Marijampolės TV žinios k.
08:00 Delfi diena k.
08:50 Dienos klausimas k.
09:40 Marijampolės TV žinios k.
10:10 Alfa taškas k.
10:35 Finansų akademija k.
11:00 Marijampolės TV žinios k.
11:30 Ofiso dramoms k.
12:00 Ekonomika šiandien k.
12:30 Tarp keturių sienų k.
13:00 Marijampolės TV žinios k.
13:30 Iš esmės k.
14:20 Delfi diena k.
15:10 Dienos klausimas k.
16:00 Iš esmės
16:50 Delfi diena
17:40 Dienos klausimas
18:30 Marijampolės TV žinios
19:00 Alfa taškas
19:30 Alfa savaitės interviu
20:00 Marijampolės TV žinios k.
20:30 Verslios mamos
21:00 Du bitai
21:30 Kuriantys Lietuvą. Pameistrystė
22:00 Marijampolės TV žinios k.
22:30 Programos pabaiga

PENKTADIENIS 2024 02 09

07:30 Marijampolės TV žinios k.
08:00 Delfi diena k.
08:50 Dienos klausimas k.
09:40 Marijampolės TV žinios k.
10:10 Alfa taškas k.
10:35 Alfa savaitės interviu k.
11:00 Marijampolės TV žinios k.
11:30 Verslios mamos k.
12:00 Du bitai k.
12:30 Kuriantys Lietuvą. Pameistrystė k.
13:00 Marijampolės TV žinios k.
13:30 Iš esmės k.
14:20 Delfi diena k.
15:10 Dienos klausimas k.
16:00 Iš esmės

16:50 Delfi diena
17:40 Dienos klausimas
18:30 Marijampolės TV žinios
19:00 Alfa taškas
19:30 Prie baro

20:00 Marijampolės TV žinios k.
20:30 O koks tavo CO2 pėdsakas?
21:00 Skaitmeninė karta
21:20 Žuvys kalba
22:00 Marijampolės TV žinios k.
22:30 Programos pabaiga

ŠEŠTADIENIS 2024 02 10

08:00 Savaitgalis su muzika
09:30 Marijampolės TV žinios k.
10:00 Tvarumo kryptimi
10:30 Senjorų avilys. Mankšta k.
11:00 Ekovirusas k.
11:30 Duok leteną
12:00 Kada įkurtuvės?
12:30 Tvarumo ministerija k.
13:00 Įjunkim šviesą k.
13:30 Timas klausia k.
14:00 Kuriantys Lietuvą. Pameistrystė k.
14:30 Finansų akademija k.
15:00 Atraskime Sūduvą. V. Cikana k.
15:30 Suprasti Rusiją k.
16:00 Sveikinimų koncertas
16:30 Marijampolės savaitė, sportas, orai
17:00 Ekovirusas k.
17:30 Timas klausia k.
18:00 Ofiso dramoms k.
18:30 Suprasti Rusiją k.
19:00 Atviras pokalbis
19:50 Savaitgalis su muzika
22:00 Programos pabaiga

SEKMADIENIS 2024 02 11

08:00 Savaitgalis su muzika
10:30 Šv. Mišių tiesioginė transliacija iš Marijampolės Šv. Jono Pauliaus II parapijos
11:30 Senjorų avilys. Mankšta k.
12:00 Tvarumo kryptimi k.
12:30 Timas klausia k.
13:00 Alfa savaitės interviu k.
13:30 Geroji naujiena.
Krikščioniškos laidotuvės k.
14:00 Marijampolės savaitė k.
14:30 Kuriantys Lietuvą. Pameistrystė
15:00 Sveikinimų koncertas k.
15:30 Sveikatos laikas
16:20 Įjunkim šviesą k.
16:50 Atraskime Sūduvą. V. Cikana k.
17:20 Verslios mamos k.
17:50 O koks tavo CO2 pėdsakas?
18:20 Skaitmeninė karta k.
18:40 Ofiso dramoms k.
19:10 Prie baro k.
19:40 Atviras pokalbis k.
20:30 Savaitgalis su muzika

Spręskite kryžiažodį ir laimėkite prizus!

Išspręskite kryžiažodį ir siųskite atsakymus el. paštu redakcija@mmm.lt arba įmeskite į redakcijos pašto dėžutę, esančią adresu Gedimino g. 11, Marijampolė. Siųsdami atsakymus, nepamirškite nurodyti savo vardo, pavardės ir telefono numerio.

Burtų keliu išrinksimė vieną nugalėtoją, kuriam atiteks Miesto laikraščio redakcijos prizas – knyga. Atsakymų laukiame iki 2024 m. vasario 12 d.

Apsaugo- masis	Storos šaknia- gumbinės daržovės	Varžos vienetas	... neklysta, kas nieko nedaro	Negaliu pasakyti, ... nežinau	... gėdos nedaro	Minkštas krėslas	Sėmenis duodantis augalas
Reikšti protestą, energingai prieštarauti					8		
Dainininkas ... Damb- rauskas					Azijos ato- grąžų pal- mė (Bete- lio palmė)	Rideni	Keistis, mainytis
Pasako- jamasis žanras		1		Planktoni- niai vėžia- gyviai (bendrai)	Varnos žodelis		5
Komedija su R. de Niru ir D. Mūr „... ne šventieji“			Įtaisiai diržui susegti	Aplinko- saugininkai ... rūšiuoti atliekas			2
			Didelė ap- sisiaučia- ma skara	Vakarų Sacharos miestas		6	Didelė dėžė gyvulių pa- šarui dėti
Bendriausieji ko nors bruožai, metmenys		Oras darysis vėsesnis	Dabartinė				
	4				Č. Milošo romanas „... slėnis“		
Ryškiausia Skorpiono žvaigždė		Lietuvos dainininkė					
			7				
Plūktinės grindys		„... sieloj šiandien šventė“					
				3			
				Gyvenimo malonumų išsivadėjęs žmogus			

Sudarė Danutė Šulcaitė

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Praėjusio kryžiažodžio atsakymai:

Vertikaliai: Andersenai. Volynė. Omaras. Ratai. Aras. Kažkur. Gis. IL. Vys. Iškanda. Ašis. Pieta. Nieku. Tirpiklis. Kiltas. Stasė.

Horizontaliai: Voragyviai. Nuomaris. Latas. STT. Emyras. Atia. Nai. Išars. Suės. Kiši. Alksnis. IKT. Kanda. Kis. Įvairiapusė.

Pažymėtuose langeliuose: Plovykla

NEMOKAMĄ „Miesto laikraštį“ (ISSN 1822-5667) leidžia Viešoji įstaiga Marijampolės televizija (įm. kodas 151455022, vienintelis dalininkas Viešoji įstaiga „Atviros visuomenės forumas“).

Redakcijos adresas: Gedimino g. 11, Marijampolė

Tel. +37067951451, el.p. redakcija@mmm.lt

Naujų tarybos vadovė Gintarė Sabaliauskienė

Žurnalistė – kalbos redaktorė Daiva Balčiūnė

Žurnalistė Laura Anelauskaitė-Jakštienė

Dizainerė – maketuotoja Jūratė Ruzienė

Laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Kitas numeris – 2024 m. vasario 15 d. Tiražas 6020 egz.

Spausdino „Polska Press Sp.z.o.o.“

Užsakomųjų straipsnių pavadinimai – pasvirusiu šriftu.

Už skelbimų ir mokamų straipsnių turinį redakcija neatsako.

Perspauzdinti ar kitaip naudoti bet kokį laikraščio turinį galima tik gavus išankstinį redakcijos sutikimą.

Praėjusio kryžiažodžio konkurso nugalėtoju burtų keliu išrinktas Vitas Baliūnas.

Sveikiname!

Jam atitenka redakcijos prizas – knyga. Su nugalėtoju susisieksime asmeniškai.

